

Humanitární pomoc do zahraničí

Pomoc do zahraničí se stala nedílnou součástí práce České katolické charity, která si během posledních let vydobyla místo jedné z nejvýznamnějších humanitárních organizací v České republice. I v roce 2004 pokračovala v poskytování humanitární a rozvojové pomoci formou projektů a to jak na úrovni Sdružení Česká katolická charita (SČKCH), tak na úrovni jednotlivých (arci)diecézních charit. Zvyšující se objem pomoci do zahraničí potvrzuje význam této činnosti jak pro Charitu samotnou, tak pro dárce, kteří jsou ochotni přispívat nejen na projekty v ČR, ale i v zahraničí.

Důležitým předpokladem poskytování smysluplné pomoci do zahraničí je spolupráce s ostatními partnery především v celosvětové a evropské "charitní rodině", ale také s dalšími organizacemi a institucemi na vládní i nevládní úrovni. SČKCH je členem světového charitního společenství Caritas Internationalis a zároveň jejího regionálního celku Caritas Europa, ve kterém jsou sdruženi zástupci 48 organizací ze 44 evropských zemích. V souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie v roce 2004 stojí za zmínku partnerství s Humanitární kanceláří Evropské komise (ECHO)

Přehled dětských center k 31. 12. 2004

INGUŠSKO

Centra	Počet dětí	Věk dětí	Počet skupin	Provozní hodiny
Solnyshko	100	3 – 6 let	4	9 – 17
Raduga	200	3 – 6 let	8	9 – 17
Svietliachok	130	3 – 6 let	6	9 – 18
Kolosok	160	3 – 6 let	6	9 – 18
Celkem	590		24	

ČEČENSKO

Centra	Počet dětí	Věk dětí	Počet skupin	Provozní hodiny
Romashka	150	3 – 6 let	4	9 – 17
Skazka	50	3 – 6 let	2	9 – 17
Berkat	50	3 – 6 let	2	9 – 17
Malysh	131	3 – 6 let	6	9 – 17
Sieda	177	3 – 6 let	6	9 – 17
Tsvietok	100	3 – 6 let	4	9 – 17
Celkem	658		24	

Školka v Nazrani, Ingušsko

foto: archiv Charity

a spolupráce s agenturami OSN. V České republice jsou partnery ČKCH např. resortní ministerstva a ostatní neziskové nevládní organizace.

Humanitární a rozvojová pomoc ČKCH se v roce 2004 soustředila do několika hlavních regionů. Pokračovalo úspěšné působení ČKCH v pozici tzv. styčné agentury (liaison agency) Caritas Internationalis na severním Kavkaze. Velmi blízkým regionem v práci SČKCH a jednotlivých diecézních charit je Ukrajina (zde má Charita řadu řadu rozmanitých projektů), stranou nezůstává Moldávie a země Balkánu. Již tradičně jsou programy pomoci směřovány do Indie a Ugandy. Kromě těchto pokračujících projektů nesmíme zapomenout na rozsahem sice menší, ale o nic méně důležité projekty v Arménii, Bolívii, Bělorusku, Litvě, Slovensku a v dalších zemích. V souvislosti s přehledem projektů roku 2004 je nutné také vyzdvihnout pomoc ČKCH v iránském Bamu po zničujícím zemětřesení na sklonku roku 2003.

PŘEHLED PROJEKTŮ HUMANITÁRNÍ A ROZVOJOVÉ POMOCI ČKCH V ROCE 2004

Severní Kavkaz – Čečensko a Ingušsko

Situace na severním Kavkaze se v roce 2004 oproti předchozím letům nijak výrazně nezlepšila. Komplikovaná bezpečnostní situace, problematický stav uprchlíků a nedostatečné snahy čečenských vládních

Výlet do Isfahánu. Írán, Bam – březen 2004

foto: Petr Kolínský

institucí řešit tyto problémy vedly k rozhodnutí mnoha humanitárních organizací dále pokračovat ve svých aktivitách v regionu.

SČKCH řídí svoje programy z kanceláře v ingušské Nazrani, kde má tři české zaměstnance. V první polovině roku 2004 v Nazrani pracovali Kateřina Perunová, Milan Zbořil a Martin Zamazal. V polovině roku Milana Zbořila vystřídal Josef Ostránský, který se do Ingušska vrátil po roční pauze.

Dětská centra v Čečensku a Ingušsku

ČKCH již dlouhodobě provozuje v Čečensku a Ingušsku dětská centra, která nahrazují obdobná zařízení známá u nás jako mateřské školy. V roce 2004 došlo k přesunům uprchlíků v Ingušsku a k předání dětských center v Grozném místnímu ministerstvu školství. Díky tomu některá z center změnila během roku svojí lokalitu.

Ve všech centrech provozovaných Charitou je výchovný proces založen na denním programu předškolní výchovy, která umožňuje rozvoj dětem postiženým traumatickými zážitky z války a komplikovanými životními podmínkami. Kromě výchovného programu jsou dětem poskytovány potraviny podporující jejich zdravý vývoj. Každé centrum rovněž disponuje zdravotnickým specialistou, který dbá na zdravotní stav dětí.

Denní program dětí obohacují i různé výjimečné události, jako jsou např. oslavy Nového roku a Dne dětí, divadelní představení, výlety, apod.

Krizové a konzultační centrum

Krizové a konzultační centrum v Grozném poskytuje bezplatné poradenství obyvatelům města v mnoha různých oblastech od vyhledávání informací a konzultace přes konkrétní pomoc a osobní asistenci. V některých případech je poskytována i omezená finanční výpomoc. Poradenství je využíváno zejména uprchlíky navracejícími se do Grozného a sociálně slabými skupinami obyvatelstva obecně. Během roku 2004 navštívilo centrum více než 3000 zájemců, kteří potřebovali poradit v téměř 5000 různých případech.

Budova pro Krizové a konzultační centrum byla opravena z prostředků Tříkrálové sbírky a provoz samotného centra, který je financován díky podpoře nizozemské charity Cordaid, byl zahájen 1. ledna 2004.

Jídelna

Součástí projektu Krizového a konzultačního centra je provozování jídelny pro sociálně potřebné obyvatele Grozného, jako jsou např. penzisté, osamělé matky, zdravotně postižení a rodiny bez příjmu. Jídelna

poskytuje denně na 1500 teplých jídel, která mohou příjemci buď sníst na místě nebo si je odnést do svých domovů.

Podpora zrakově postižených dětí

V roce 2004 byl v Grozném zahájen projekt podpory zrakově postižených dětí. Je zaměřen na organizaci využití volného času pro děti, které by jinak kvůli svému postižení neměly možnost zapojit se do podobných aktivit. Hlavním cílem projektu je integrace zrakově postižených dětí do společnosti jejich vrstevníků. Spočívá v provozování centra, kde se mohou děti scházet a věnovat se rozvoji určitých dovedností, jako je např. práce s počítačem, výtvarné práce apod.

Gruzie

Na humanitární pomoc po zemětřesení v roce 2003 navázala SČKCH dlouhodobějším projektem, který vznikl v průběhu roku 2004. V lednu 2004 navštívili Gruzii dva pracovníci SČKCH – Kateřina Stejskalová a Martin Váně a ve spolupráci s gruzínskou Charitou pracovali na přípravě tříletého rozvojového projektu prevence migrace. Projekt nazvaný Stabilizace situace obyvatel Gruzie a prevence migrace je zaměřen na podporu potenciálních migrantů, mladých lidí a mladých rodin. Cílem projektu je napomoci ke stabilizaci obyvatelstva ve vybraných oblastech a to prostřednictvím podpory vzniku pracovních příležitostí.

Ukrajina

Pomoc, kterou poskytuje ČKCH na Ukrajině, je mnohotvárná a podílí se na ní svými programy jak SČKCH tak diecézní charity. SČKCH ve spolupráci s Ministerstvem vnitra uskutečnilo v roce 2004 na Ukrajině několik projektů, které byly zaměřeny na stabilizaci ekonomické situace a zlepšování životních podmínek zvláště sociálně ohrožených skupin obyvatelstva. Mezi konkrétními cíli těchto projektů bylo mimo jiné zlepšení informovanosti o migrační realitě v ČR, posílení technické a personální kapacity místních organizací ve Lvově, Kyjevě a Charkově, se kterými ČKCH spolupracuje, a organizace rekvalifikačních kurzů a resocializačních a volnočasových aktivit pro mládež.

Moldávie

Situace v Moldávii je v mnohém podobná sousední Ukrajině. I zde se ČKCH snaží svými projekty přispět ke zlepšení problematické ekonomické reality a podpořit zvyšování životní úrovně. Konkrétní aktivity jsou zaměřeny na podporu mladých lidí a mladých rodin, především vytvářením nových pracovních příležitostí. Významný je příspěvek k rozvoji zemědělských komunit v několika vesnicích v Podněsterí, které získaly zemědělskou techniku a snaží se být hospodářsky soběstační. Jinou formou pomoci je organizování kurzů ručních prací pro děti ze sociálně slabých rodin, které přispívají k integraci a resocializaci těchto skupin mládeže.

Írán

Na konci roku 2003 postihlo iránské město Bam zemětřesení. ČKCH vyhlásila sbírku na pomoc obětem a z vybraných prostředků zorganizovala jak okamžitou pomoc, tak následný rehabilitační program. ČKCH v rámci charitní sítě Caritas Internationalis (CI) podpořila zpočátku distribuci jídla a následně projekt rekonstrukce a obnovy obydlí ve vesnicích. CI dostala na starost několik vesnic, ve kterých probíhala rekonstrukce zničených domů. Při rekonstrukci byly využívány místní zdroje, zkušenost a tradice stavitelství. Do projektu byli zapojeni také obyvatelé vesnic, kteří se podíleli přímo na stavbě domů.

Na jaře roku 2004 vyslala ČKCH do Íránu humanitární pracovníky Jaromíra Štětínu a Petra Kolínského, kteří zorganizovali nákup ambulance pro místní nemocnici. Ti ve spolupráci s o. p. s. Člověk v tísní připravili program pomoci dívkám, které od zemětřesení žily uzavřené v dusných stanech s denními teplotami okolo 40 stupňů Celsia. V době prázdnin vyvezla Charita dívky na jednotýdenní výlet, který pomohl ke zlepšení psychického stavu dětí.

Kosovo

I v roce 2004 se přes nedostatek finančních prostředků snažila ČKCH pokračovat ve svých dřívějších aktivitách v Kosovu. Ve spolupráci s místní kosovskou Charitou probíhaly během devíti měsíců kurzy angličtiny, informatiky a matematiky pro postižené a mladé lidi ze sociálně slabších rodin.

DIECÉZNÍ PROJEKTY

DCH ostravsko-opavská se soustředí na pomoc Zakarpatské Ukrajině. V současnosti probíhají dva projekty Adopce na dálku a Důstojný život. Místním partnerem je v obou případech slovenský misionář P. Peter Krenický mající důvěru obyvatel.

Cílem projektu **Adopce na dálku** je, aby adoptované děti byly v budoucnu schopny zabezpečit sebe a svoje rodiny a aby jejich děti nepotřebovaly rozvojovou pomoc. Dlouhodobým cílem je zvýšení vzdělanosti, zaměstnanosti a kvality života. Z peněz od dárců jsou hrazeny potřeby dítěte (náklady související se vzděláním, ošacení, zdravotní péče). Projekt Důstojný život se snaží zlepšit životní podmínky seniorů a handicapovaných. Peníze od dárců slouží na uhrazení zdravotní a sociální péče.

DCH České Budějovice se věnuje pomoci Bělorusku, konkrétně Diecézní charitě Pinsk. Region patřil k nejvíce postiženým při Černobylské havárii. Dodnes jsou patrné následky a životní úroveň obyvatel je na hranici chudoby. V lednu 2004 odeslala DCH České Budějovice zásilku humanitární pomoci. V květnu proběhla pracovní stáž dvou sociálních pracovníků

z Pinsku. DCH České Budějovice zorganizovala ozdravný pobyt pro osm dětí ze sociálně slabých rodin. Celková pomoc Bělorusku činila v letošním roce 110 000 Kč. DCH České Budějovice dále spolufinancuje projekt pečovatelské služby ve městě Kazanlak v Bulharsku.

DCH Plzeň zaměřila své aktivity do Jižní Ameriky (Bolívie, Paraguay) a na Kavkaz (Arménie). V jihoamerických zemích probíhá Adopce na dálku. V průběhu roku došlo ke zvýšení počtu adoptovaných v děti Bolívií o 74 na celkových 130. Na podporu dětí bylo odesláno 739 515 Kč. Projekt se v tomto roce rozšířil o Paraguay, a tak 17 dětí našlo své adoptivní rodiče. Proběhl také doprovodný projekt výstavby vrtané studny při internátě ve vesnici San Francisco de Moxos v Bolívií.

V arménském městě Gyumri DCH Plzeň podporuje spolu s občanským sdružením Archa projekt Domácí péče. Tým tvoří 14 stálých zaměstnanců a 10 dobrovolníků. Ti poskytují klientům zdravotní a sociální péči spolu s materiální pomocí. Celkem bylo uvolněno z prostředků Tříkrálové sbírky 310 000 Kč. Mimo tento program začal tým vyvíjet vlastní aktivity v oblasti vzdělávání nejenom svých zaměstnanců (bylo domluveno bezplatné ošetřování klientů výměnou za vzdělávání nemocničního personálu v oblasti péče o staré nemocné). Daří se také spolupráce s místními nevládními organizacemi – na projektu některé přímo spolupracují (poskytnutí balíčků první pomoci, hygienických potřeb).

DCH Hradec Králové se tradičně zaměřuje na Indii. V diecézi Belgaum ve státě Severní Karnataka probíhá projekt Adopce na dálku. Místním partnerem a garantem projektu je biskup Bernard Moras. V roce 2004 byl realizován projekt Domky pro chudé. Celkem bylo proinvestováno 556 000 Kč. Partnerem bylo i v tomto případě biskupství Belgaum. Bylo postaveno osm domků a opraveny další dva. Projekt přispěl k důstojnému životu chudých lidí a podpořil také jejich vlastní aktivitu, lidé se na výstavbě podíleli vlastní prací. Na projekt Adopce na dálku bylo v roce 2004 vynaloženo díky příspěvkům "adoptivních rodičů" celkem 5 940 760 Kč.

Projekt Domky pro chudé byl v roce 2004 podpořen z výtěžku Tříkrálové sbírky částkou 310 000 Kč.

DCH Litoměřice působí v romské osadě Kojatice v okrese Prešov na východním Slovensku. Cílem působení je zlepšit stávající sociální situaci romské komunity v osadě. Prostředkem je nabídka programu

Indický biskup v Hradci Králové

foto: Jana Karasová

kulturních, vzdělávacích a sportovních aktivit pro děti a mládež. Projekt realizují tříčlenné dobrovolnické týmy, které v osadě působí v letních měsících. Rozpočet pro rok 2004 činil 115 000 Kč.

DCH Brno spolupracuje s DCH ostravsko-opavskou na projektu Pečovatelská služba v Tjačivu na Zakarpatské Ukrajině. Garantem je i v tomto případě slovenský misionář P. Petr Krenický. V chudých horských oblastech žije mnoho osamělých starých lidí, nepůsobí zde žádná organizace starající se o seniory. V roce 2004 byla pečovatelská služba poskytnuta 52 osamělým seniorům.

ADCH Praha se tradičně soustředí na projekt Adopce na dálku. Tento projekt probíhal v roce 2004 v těchto zemích: Uganda, Indie, Bělorusko a Litva. V Ugandě byly dokončeny přípravy pro zahájení výstavby nemocnice a školy pro porodní asistentky. V Indii byla zahájena výstavba školy pro zdravotní sestry v Honavaru, dále byla dokončena stavba internátní školy v Nellikar v Moonbidri a stavba základní školy Bidaru. V roce 2004 byl zahájen projekt Adopce na dálku.

JAK LZE PODPOŘIT PRÁCI CHARITY?

Mnoha způsoby. Například dobrovolnickou prací: část svého volného času můžete věnovat klientům Charity, kteří se kvůli postižení bez pomoci druhých neobejdou; zestárlí nebo prostě neměli v životě tolik štěstí. Budete vítáni. Stejně jako při třídění a výdeji oděvů v charitním šatníku, jako vedoucí skupinky tříkrálových koledníků nebo při anonymním dopisování s vězni. Můžete „adoptovat“ dítě z chudé země třetího světa nebo přispět na některý z typů projektů na sbírkové Konto sv. Anežky.

Dárcům vystavujeme potvrzení. Při převodu peněz z účtu na účet však můžeme vydat potvrzení teprve

po telefonickém nebo písemném kontaktu, ze samotného čísla účtu nelze adresu dárce zjistit.

KONTO SV. ANEŽKY

číslo účtu 369-369369369/0800 u České spořitelny a.s., Praha 1 (při platbě složenkou: 369369369369/0800)

Využitím variabilních symbolů (VS) je možno podpořit vybraný druh pomoci:

I . Pomoc poskytovaná na území České republiky

VS 901 – Pomoc seniorům

Domácí péče – charitativní ošetrovatelská a pečovatelská služba, domovy pokojného stáří. Charitní domovy řeholnic – domovy důchodců pro řeholnice a duchovní.

VS 902 – Pomoc lidem bez domova

Poskytování útočiště v případě akutní nouze po ztrátě střechy nad hlavou, zajištění základní hygieny, nutné stravy, oblečení, vyprání prádla se snahou systematické pomoci k návratu do normálního života.

VS 903 – Pomoc uprchlíkům a lidem postiženým válečným konfliktem

Poradenské služby a asistence uprchlíkům a migrantům, případná materiální pomoc.

VS 904 – Pomoc vězňům a lidem propuštěným z výkonu trestu, popř. vazby

Pravidelné návštěvy, zaslání balíčků, udržování kontaktu se světem venku, pomoc při začleňování do společnosti – resocializační programy (ubytování, ošacení, kapesné, hledání zaměstnání atd., postpenitenciální péče).

VS 905 – Domovy pro matky v tísní

Pomoc ve formě dočasného útočiště ženám s dětmi v obtížných rodinných situacích a mladým dívkám, které si musejí poradit s nechtěným těhotenstvím.

VS 906 – Pomoc lidem postiženým přírodními katastrofami

Okamžitá primární pomoc: shromáždění a distribuce základní potravinové, hygienické a materiálové pomoci, odstraňování následků katastrofy. Následná pomoc: obnova bydlení, pomoc domácnostem, přímá finanční pomoc na obnovu domácností, telefonní linky pomoci.

VS 907 – Pomoc při výchově dětí předškolního a školního věku

Příspěvky na pobyt v předškolních a školních zařízeních a příspěvky na činnost v zájmových organizacích u dětí ze sociálně slabších vrstev. Provozování zařízení pro sociálně handicapované děti předškolního věku (Romové, Vietnamci atd.). Provozování zařízení pro volnočasové aktivity dětí a mládeže a nízkoprahové kluby pro ohrožené skupiny dětí a mládeže v rámci prevence kriminality a drogové závislosti.

VS 908 – Pomoc zdravotně postiženým

Ve střediscích pro zdravotně postižené tvorba prostředí přizpůsobené jejich možnostem. Provozování chráněných bydlení, dílen, stacionářů, vytváření pracovních příležitostí pro handicapované spoluobčany, rehabilitační střediska s individuální a skupinovou sociální a zdravotní terapií.

VS 909 – Pomoc těžce nemocným

Hospicová péče je určena pacientům, které nemoc vážně ohrožuje na životě.

VS 910 – Charitní poradny

Poradenská služba v problematice drog, nemoci AIDS, sexuální a rodinné výchovy, sociální a občanské poradenství.

VS 911 – Pomoc při rozvoji a zvyšování životní úrovně obyvatelstva a podpoře české rodiny

Pomoc ve formě jednorázových či pravidelných finančních příspěvků pro sociálně slabší a potřebné včetně finanční či materiální podpory při výchově a studiu mladých (pocházejících ze sociálně slabých rodin) na středních a vysokých školách.

VS 912 – Pomoc zájmovým a veřejně prospěšným organizacím

Forma: jednorázové či pravidelné příspěvky.

VS 913 – Pomoc při rozvoji kulturních aktivit občanů s postižením

Zřizování a provoz tvůrčích dílen (malování, keramika, divadlo). Arteterapie, muzikoterapie. Rozvoj uměleckých a výtvarných dovedností postižených spoluobčanů.

VS 914 – Pomoc drogově závislým

Poradenská činnost a provoz kontaktních a nízkoprahových center a resocializačních zařízení.

VS 900 – Podpora činnosti SČKCH

Bez specifického rozlišení, včetně všech výše uvedených aktivit.

II. Humanitární pomoc lidem v nouzi v zahraničí

Pomoc lidem v obtížné sociální situaci včetně odstraňování následků přírodních katastrof v zemích:

Afghánistán	VS 173
Albánie	VS 108
Angola	VS 165
Arménie	VS 157
Ázerbajdžán	VS 158
Bangladěš	VS 152
Bělorusko	VS 100
Bolívie	VS 136
Bosna-Hercegovina	VS 102
Brazílie	VS 151
Bulharsko	VS 111
Burundi	VS 166
Costa Rica	VS 139
Demokratická republika Kongo	VS 167
Dominikánská republika	VS 149

El Salvador	VS 138
Eritrea	VS 174
Estonsko	VS 156
Etiopie	VS 146
Filipíny	VS 133
Gruzie	VS 153
Guatemala	VS 140
Honduras	VS 116
Chile	VS 150
Chorvatsko	VS 113
Indická republika	VS 107
Indonésie	VS 115
Kazachstán	VS 159
Keňa	VS 130
Kolumbie	VS 137
Kolumbie	VS 122
Libérie	VS 169
Litva	VS 154
Lotyšsko	VS 155
Madagaskar	VS 147
Makedonie	VS 172
Mexiko	VS 141
Moldávie	VS 125
Mongolsko	VS 148
Mozambik	VS 145
Nikaragua	VS 117
Nová Guinea	VS 175
Pákistán	VS 132
Peru	VS 142

Republika Kongo (Brazzaville)	VS 168
Rumunsko	VS 101
Ruská federace	VS 126
Rwanda	VS 105
Severní Korea	VS 112
Sierra Leone	VS 170
Slovensko	VS 163
Somálsko	VS 103
Srbsko a Černá Hora	VS 109
Srí Lanka	VS 171
Súdán	VS 106
Tádžikistán	VS 162
Tanzanie	VS 131
Tchaj-wan	VS 120
Turecko	VS 135
Turkmenistán	VS 160
Uganda	VS 110
Ukrajina	VS 104
Uzbekistán	VS 161
Venezuela	VS 143
Vietnam	VS 134

Tříkrálová sbírka

V období Tří králů vybírá Charita na všechny výše zmíněné účely formou jednorázové aktivity nazvané Tříkrálová sbírka. Prostředky jsou ukládány na stejný účet s variabilním symbolem 777.